

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

**Навчальної дисципліни: Переклад термінології (морська інженерна)
(частина 2)**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	
Програма навчання	Освітньо-професійна	
Галузь знань	03	Гуманітарні науки
Спеціальність	035	Філологія
Освітня програма	Технічний переклад в сфері морського бізнесу	
Цикл дисциплін	Вибіркові	
Курс та семестр	4 курс, 7,8 семестр	
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS / 270 академічних годин	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	Іспит	

Викладач:

Шерстюк Ольга Ігорівна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри «Філологія», olusha972@gmail.com

Мета викладання навчальної дисципліни “Переклад термінології (морська інженерна) (частина 2)” формування комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції студентів шляхом їх залучення до виконання професійно орієнтованих завдань, формування інтерактивних навичок і вмінь письмового й усного науково-технічного перекладу текстів у галузі морської інженерії з англійської мови на українську та навпаки.

Очікувані програмні результати навчання.

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти:

знає:

- особливості морського інженерного дискурсу;
- прийоми перекладу термінів деривативного походження;
- алгоритми формування значення сталих термінологічних словосполучень;
- особливості скорочень в морській інженерній термінології;
- прагматичні особливості перекладу текстів морської, інженерної галузі
- способи перекладу морських, інженерних термінів з англійської на українську мову у галузевому дискурсі.

вміє:

- усвідомлювати значення невідомих термінів;
- переосмислювати компоненти складених термінів в англійській та українській мовах;
- застосувати скорочення в письмовому та усному мовленні з урахуванням особливостей галузевої (морської, інженерної) тематики;
- перекладати найменування, спеціальні символи, одиниці систем вимірювання, інтернаціоналізми та запозичення;
- виробляти пропозиції щодо дослідження тексту перекладів з різними типами соціальної диференціації.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Спеціалізований текст як одиниця комунікації.	2	2		12
2	Тема 2. Особливості термінів-дериватів в дискурсі морської, інженерної галузі.	2	4		12
3	Тема 3. Переклад термінів-слів та сталих термінологічних словосполучень.	2	2		12

4	Тема 4. Переклад складних термінів в морській, інженерній галузі.	4	4		12
5	Тема 5. Переклад морських інженерних термінологічних скорочень.	4	4		12
6	Тема 6. Труднощі перекладу термінойдів та морських, інженерних термінів іншомовного походження.	4	4		16
7	Тема 7. Покомпонентний аналіз термінів при перекладі текстів морського, інженерного спрямування.	4	4		16
8	Тема 8. Методика усвідомлення значення невідомих термінів у перекладі морського інженерного дискурсу. Автономія змісту лексем у складі термінологічних словосполучень у перекладі	4	6		16
9	Тема 9. Комунікативно-функціональний аспект текстів морської інженерної тематики.	6	4		18
10	Тема 10. Синтаксичні особливості перекладу текстів морського, інженерного спрямування.	4	4		18
11	Тема 11. Взаємодія термінологічних систем із загальною морською, інженерною лексикою.	4	4		18
12	Тема 12. Стратегії та тактики перекладу текстів морського, інженерного спрямування.	4	4		18
Усього		44	46		180

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі екзамену.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 Філологія ОНМУ, перший (бакалаврський) рівень, ОП «Технічний переклад у сфері морського бізнесу» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
-------	-----------------------------	----------------------------	-----------------------------

1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Модульна контрольна робота	20
		Іспит	30

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Переклад та основні різновиди перекладу. Що таке суспільно-політичний, художній та науково-технічний переклади?
2. Відмінності мови науково-технічної літератури від інших різновидів.
3. Компетенції перекладача. Поясніть основні види компетенцій перекладача.
4. Які складові традиційного підходу вирішення лексичних проблем перекладу?
5. Які основні зміни відбулися по відношенню до перекладу з кінця XX століття?
6. Проаналізуйте різні визначення поняття «термін». Вкажіть або самостійно сформулюйте найбільш, на Вашу думку, повне та вичерпне визначення. (Самостійна робота).
7. В чому різниця між звичайною та штучною мовою? Які штучні мови існують у світі? Дайте характеристику кожної із штучних мов.
8. Проаналізуйте походження слова «термін».
9. Що таке міжнаукова термінологічна омонімія? Наведіть власні приклади.
10. Проаналізуйте надані в лекції класифікації термінів та складіть узагальнену таблицю словотворчих типів термінів.
11. Наведіть власні приклади термінів усіх словотворчих типів з морської терміносистеми англійської мови.
12. Що таке номенклатура? Наведіть власні приклади.
13. Які особливості перекладу науково-технічних текстів Ви знаєте?
14. Що таке еквівалентні одиниці?
15. Які одиниці називають безеквівалентними?
16. Яка різниця між одноквівалентними та багатоквівалентним одиницями?
17. Які існують способи перекладу одноквівалентних та багатоквівалентних одиниць? Наведіть приклади.
18. Які основні види лексичних трансформацій застосовуються при перекладі морських термінів? Наведіть приклади.
19. Дайте характеристику видам лексико-семантичних трансформацій.
20. Які граматичні трансформації застосовує перекладач при перекладі морських текстів?
21. Охарактеризуйте види лексико-граматичних трансформацій: антонімічний переклад, експлікація, додавання, вилучення та контекстуальна заміна.
22. Які є загальні критерії, яких повинен дотримуватися перекладач?
23. З якими проблемами пов'язан переклад морської літератури?
24. Якими є завдання, що постають перед перекладачем, та яким шляхом вони досягаються?
25. Особливості перекладу пасивних конструкцій.
26. Наведіть приклади перекладу термінів шляхом опису значення.
27. Які особливості вживання загальномовних одиниць в науково-технічних матеріалах Ви знаєте?
28. Який порядок перекладу складних термінів?
29. Наведіть приклади моделі N1+N2 та відровідні варіанти перекладу.
30. Які особливості перекладу термінів моделей (N+Part.I)+N та (N+Part. II)+N?

31. Як перекладаються терміни наступних моделей (Adj.+Part. I)+N, (Adj.+Part. II)+N та (Numeral+Part. II)+N? Наведіть власні приклади.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця, Нова книга, 2002. 214 с.
2. Пивненко Б.А. Базовый учебник английского языка для инженеров-судомехаников. Студия «Негоциант», 2007. 352 с.

Допоміжні джерела

1. Білозерська Л. П. та ін. Термінологія та переклад. Вінниця: Нова книга, 2010. 232с.
2. Іваніна Т. В. Теорія та практика перекладу: навч. посібник для студентів 4-го курсу всіх форм навчання спеціальності «Мова і література». Запоріжжя, 2010. 232с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. European Scientific Journal. URL: <http://eujournal.org>
2. Science and Technology of the XXI century. URL: <http://konfist.fl.kpi.ua>
3. *Sinking about and Working with Maritime Language and Terminology*. URL: <https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/handle/1887/28329/Sinking%20about%20and%20Working%20with%20Maritime%20Language%20and%20Terminology.pdf?sequence=1>
4. *Wartsila Encyclopedia of Marine Technology*. URL: <https://www.wartsila.com/encyclopedia>